

Redactat de NICU STEJEREL.

Redacția ARAD, Mikes Kelemen utca 8/10.

Toate manuscrisurile să se trimită la adresa aceasta.

Invățăturile ședințelor delegațiilor. — Reprezentanți demni și reprezentanți cerșitori.

S'au sfârșit ședințele delegațiilor din Viena, la care s'au dovedit din nou, că Ungaria e o țară fără nici o putere, pînă cînd Austria e adevărată stăpîină și poruncitoare în toate. Uitați numai la reprezentanții Ungariei: contele Khuen-Héderváry și Lukács ministrul de finanțe cum stau ca cerșitorii în ușa ministerului de externe și așteaptă să li-se arunce vre-o sîărîmă de pine. Cu atît mai mîndri și făloși pășesc delegații poporului din Austria la ministeriu, fiind ei adevărați reprezentanți aleși pe baza votului universal și ei nu să cerșiască, ci să pretindă drepturi pășesc în delegațiuni.

Noi tot cerșitori vom fi, pînă cînd nu se va introduce și la noi votul universal.

Iar pîn' atunci paște murgule iarbă verde, că mai este timp destul...

Cine ce lucrează ?

Metropolitii, episcopii, Dr. Miha și Sever Bocu lucrează la pacea între: »Boierii popoarelor.«

Uica Nacea împarte la briue roșii, cari resar în Arad, ca ciupercile pe valea Cladovii.

Părintele Miron dela Caransebeș, ascute briciul, ce l'a căpătat cinste dela fiscul seu conzistorial, pe care îl va și rade mai întâi — de probă!

Seca Marta din Lipova pregătește o noaună deputație-monstră — din toți locuitorii protopopiatului Lipovii, pe care va trimite-o, sub conducerea susterului Teodor Popovici, drept la Metropolia din Sibiu: pe motor gratuit! — Spre scopul acesta a dat un circular, ca toate nevestele să-și spele și peptene bărbații, ca să le laude și Metropolitul, cum le-a lăudat vlădica din Arad.

Sever Bocu, roagă pe Mangra să-l părtinească la ministru, doar-i va sterge de tot cele trei luni de temniță, promițind că: în veci nu va mai scrie nici o literă, nici contra ungușilor (cu cari doar acum se face pacea), nici contra lui (Mangra).

Dascălul Magier din Ciuciu, cerșește parale prin România, fără a gândi: că ce rușine mare face tuturor dascălilor de acasă. Mare obrăznicie!

Protopopul Lucața din Siria caută pe o soră a sa din Pincota, sau Arad?...

Popa Cure din Covășinț caută un loc de odihnă, pentru vara viitoare: »Pe părau cu mura neagră!«

Popa Mangra se pregătește să treacă la »sfânta unire,« că fiind acolo »Purgător«: să se poată curăți de păcate — barem pe cea lume! — Dar să fi pregătit, părinte Mangra, că »tinerii oțeliți« (și oțeliți) din Sibiu și Arad, încă se vor uni: numai și numai, ca să te poată boicota și în — sfântul Purgător!

Schiopul scrie la opul său »Pribeag« Nr. II, pe care de mult îl reclamă toate librăriile!

Goldiș lucră din greu la un răspuns lui Tisa Pișta, pe care îl va rosti la un »Me-e... ting...ting (adunare de melușei cu clopoței la grumazi). Marele discurs va fi rostit ungurește. Românește îl talmăci-va »Vulturul« Justin Ardelean, pentru intelectuali și Dr. Lascu pentru țărâșime în firul graiului de pe »a oacea!« — Să auzim!! Să trăiască!!

Dr. Grozda din Buteni lucrează din reputeri la denumirea lui Dr. G. Popa: de notar public — în Abrud!

Toți preoții harnici din dieceză, văzînd cum diaconii: Dr. Suci, Dr. Botiș, Dr. Ciuhandru, Dr. Cornel, etc.... au fost înaintați la »Briu roșu«, s'au adunat la preotul Dimitrie Muscan, ezactor diecezan și administrator, protopopesc în Chișineu și au hotărît unanim: trecerea la statul de »diaconie«, că mai curînd ajungi la »briu roșu«.

Profesorul Nicolae Mihuliu acum să căiește, că s'a lăpădat de »diaconie«... Acum de sigur era să fie la rînd. Vezi de multe ori: »graba strică treaba«.

Prorocul nou.

Scrisoare din Bănat.

(Dela popa cătănesc — hăl »oțelit«.)

Cimișoara, Octombrie 1910.

Onorată Redacțiune!

(Publicăm scrisoarea întocmai cum a scris-o părintele).

»Mi-face plăcere cîntarea »Cucului« Nr. 41—1910. — (1) Înainte numai (2.), — ca să ne curățim de rugină. (3.) Semn că leacul și-a făcut efectul. — (4.) O rugare am însă și adevă se-mi cînte »Cucu« că în fața sobiilor puse pe tocilă cîți ani voi trăi, — sau că mă vor dimica cu totul voinicii mei meșteri ori calfele lor. (5.) Și apoi del vor avea și dinșii suflet omenesc, se mai lase cîta din furia prea aprinsă (6.) după atîtea epitețe, atribute cîte mi-le dau acuma. — (7.)

Încă n'am ajuns la cîntarea unui Wagner, (8.) ca să mă bag cu lanți în biserică (9.) cum a intrat Wagner oarecînd pe bina din theatru. (10.)

Cucu cîntă tocmai după placul meu (11.) de și cam puțin cu spirit, (12.) că-mi trebuiau și mai multe titluri onorifice după truda multă ce am prestat-o. (13.)

Altcum m'aș simți nedreptătit, dacă nu le-ar face în viitor, cel puțin se știe lumea de aci înainte, cît e »Cucu« de voinic!

La revedere. Cu stimă

Bugari, mp.,
preot militar.

1. Ne bucurăm și noi. Așa fac oame-nii mari și înțelepți, mai ales dacă-s și cîntăreți: nu se supără pentru glume.

2. Lasă numai pe noi.

4. Încă ce efect!

5. Dacă vei aștepta atîta vreme, apoi »Cucu« îți cîntă, că poți trăi pînă la a »doua venire«!... Că nici meșterii (Doamne ferește!) nici calfele lor, cetînd broșura, nu te vor lua la răfuială, dar te vor lua — poate — »șăgîrtii«, cari sunt și ei rășboinici ca Dsa. De aceștia să te ferești. Ști proverbul: »De șăgîrti și Dracu s'a ferit.« — Dar un popă cătănesc!

6. Cine — șăgîrtii?... Dar aceia nu prea au de lucru cu »sufletul« — ci cu trupul.

7. Așteaptă, că mai sunt!

8. Da nu mai vorbi. Pînă acolo vrei să te urci?... Griji, că se va rumpe scara și vei cădea drept în — Pocioloviște!...

9. Cînd vii dela atare chef?...

10. N'ai face bine să ne spui: în care oraș?...

11. Știam noi, cît de mult îți place!

12. Noi credem că Sfîntia Ta ești cu mai mult spirit de cît corespondentul nostru muzical. Da Sfîntia Ta ești și spirițist! — Să nu cumva să bagi pe »Cucu« în spiriduș, că apoi îți va mai cînta dracu — de noroc!

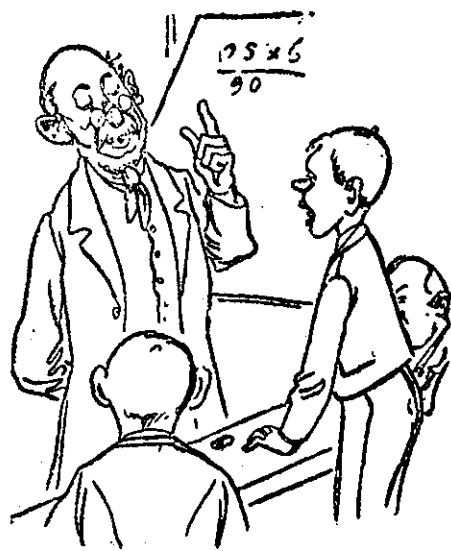
De astfel și noi recunoaștem, că broșura »Critică« te-a ridicat pînă 'n virful stîlpului lui Simion din bibliie!

13. Mai ai vreme. Muncește numai și vei mai căpăta, mai curînd de cît »briu roșu«. De și acesta (briu) a ajuns, aici la noi, la Arad, prea — prea — a ajuns... dar a ajuns — și va pleca mai departe!

Noi îi poftim și lui (briu) și sfîntiei Tale:

»Drum bun, drum bun,
Duba bate!«...

In școală.

— Uu băiat bun și de treabă dacă îl bate cumva vre-un băiat rău și ticălos, îl iartă și altă dată îl ocolește. Ce-ai face tu, Ioniță, dacă s'ar întîmpla cu tine așa ceva?

— Ioniță (se gîndește): Apoi, domnule învățător, sa-mi spuneți întîi că ce fel de băiat e și de m'o bate. Mai tare ca mine ori ba?

O rugare a lui Burdea către Dumnezeu.

(Scrisă în ungurește.)

Prea bunule Dumnezeu, ajută-mi înc-o dată, să ajung la culmea de odinioară. De voui fi luat în cartea neagră, — aceasta nu s'a putut întîmpla, decît în urma informațiilor rele, căci am mulți dușmani.

Insuți vei fi auzit, că toți cei-ce mă învidiau, astăzi rîd în pumni la cădere mea. Toți m'au părăsit, — afară de sprijinul tău numai pot conta la altul.

Făgăduiesc pe toate căile îndreptare.

Neorocitul tău:

Burdea.

N. B. Rugarea a fost respinsă cu: Nu să ia la cunoștință, fiind scrisă în ungurește.

Scrie-mi alta, mai curat
In limba ce Eu ți-am dat!

Altcum te cunoaștem bine, nu e lipsă de rugări și promisiuni!

Cel neînșelător.

Încotro acuma badea Burdeo? Nu e scăpare, decît la — America!

Vlăduș.

Conferința învățătorilor din Arad.

—După notițele stenografice ale Cucului.—
(Urmare.)

Pe cînd prelegerea era mai floare, pe atunci și dascălii veniau, mai cu zor: biata ușă nu mai avea stare și alinare. Și așa mereu, mereu, tot în șirul dela început; numărul s'a urcat la — peste cap.

Metodul fonomic e foarte frumos și minunat. Se poate folosi cu mult succes, mai ales vara: că băieții admirabil se pot apăra de muște; iar litera c cu o apucătură isteată, le și prind. Literile derivate ă și â se formează din plînsul lui: »Văsălie pâr sburlit«, acest Văsălie avînd pâr mare, tatăl său, în loc să-i dea 5 parale și să-l trimită la bărbier să-l tundă, i-a strîns părul măciucă în vîrfurile capului: și atîta l'a tuțurat pînă ce a scos din Văsălie o mie de ă, ă, și alta de ă ă ă! — Și tot cam pe atîtea de fire de pâr! — No, Văsălie, al dracului să fi tu, eu dascăl și abcedar cu tot, de-i măi uita cît trăiești literile derivate — din capul tău și scoase prin pâr — ă! ă! și ă! ă!

La altă literă derivată, la ț să zice că un șoarec, oarecare s'ar fi acățat odată de limba ceasului și slobozinduși codița în jos se dăina în dragă voia ceasului făcînd mereu: t... t... Oare care șoarece al dracului se apropie de limba ceasului? care se și mișcă și face și șgomot. Noi așa știm că șoarecii fug de șgomot și de obiecte cari se mișcă.

Poate că cu metoda fonomic se vor putea îmblinzi, ca să se acate și de coada miței! — Să ne fi arătat învățătorul și asta în praxă — ca pe Văsălie cu ă — ă!

Destul că cu metoda fonomic ne-am petrecut bine și nimănuia nu-i era somn (numai lui Bugar din Micălaca), de și mulți erau tare sdrobiți de »călătoria nopții«.

Mai bine și-au petrecut însă băeții, cînd învățătorul tuțura mereu pe: Văsălie pâr sburlit.

Trecînd la clasa a doua, învățătorul întrebă pe un elev:

— Ce ține omul pe lîngă casă?

— Omul ține pe lîngă casă: slugă, slujnică și... cocină de porcik

— Bine! — zice învățătorul. Acum să vă povestesc povestea »Lupul și mielul«.

Desemnează pe tablă (învățătorul) un rîuleț verde. S'o fi stricat apa în el, ca că ne apropiem de iarnă.

În șanțurile din Perneava. În jurul rîului iarbă vînată. O fi vînatit — de frig

Sus, la izvorul rîului, ne-a făcut în loc de un lup sălbatic cu gura căscată (că doar vorbea și lupul), o biată vacă încălțată, șută, și de coarne și de urechi. Ce mai lup sălbatic. De aia nu se teme nici mielul, care era cît o oaie de a făta!

Terminîndu-se și aceasta petrecere, băieții din clasele 1, 2 și 3 s'au dimis cătră casă, — iar în locul loc au venit preparanții din clasa 4, sub conducerea bravilor profesori Dr. Petru Pipos și Avram Sădeanu.

Apoi s'a început conferința.

Președintele Ioan Vancu, — bine conservat de cînd e în penzie, — a ținut

un prea frumos discurs, în care, între altele, susține, sus și tare cu Dr. V. Braniște, că: »Dascălii români cresc generația ce se ridică din popor și formează fala neamului! Aceasta generație nici cînd nu derăiază (nu lunecă) în ceata »tinerilor oțeliți« (nu oțetiti) și crede (Vancu) că învățătorii, ca totdeauna, așa și de aci înainte își vor face datoria și nu vor rămănea nici cînd datori cu: »taxele Reuniunii«.

— »Nu, nu! strigă Dobos din Șiria! Groșoreanu, casarul general (că, mă rog, la noi toți sunt: generali!) din Galșa dă din cap rîzînd: »Eu știu cum încurg taxele!«

După acestea a urmat o prelegere prea interesantă și instructivă despre »limba literară și cea populară«, — ținută de harnicul profesor A. Sădeanu.

Între multele asemănări ne arată că în limba populară se zice: »străgă« — iar în cea literară: strigă (cu i). Și e mai bine »strigă« decît »străgă« — pentru că dacă la cuvîntul »strigă« îi pui în frunte litera »O« — o poți și mîncea: »Ostriga«. — (Dela Fiume).

Ne-a mai dovedit apoi dl profesor Sădeanu, ca cuvîntul »bou« nu se poate împărți în silabe, decît numai prin barda măcelarului, sau »spada« corespondentului din Sibiu al »Tribunei«.

Partea asta i-a plăcut și lui Badea Mihai Măcinic și lui Nenea Mita, cari și ei au ținut să ea parte la sfaturile învățătorilor. Bine au făcut. Să trăiască!

Mai încolo, zice dl profesor, că marele nostru literat-istoric dl Nicolae Iorga, cu abatere dela ortografia »Academiei Române«, în loc de »Român« scrie »Romă« (cu ă). Da! Noi însă am văzut, că dl Iorga scrie și »Rămân«, fiindcă știe și vede bine cum »Romănu« rămăne mereu înapoi! Cuvîntul »parochie« zice dl Sădeanu, că nu e bine scris cu »ch« ci numai cu »h« »parohie«. — Nu e tocmai așa d-le profesor și te rog să-mi dai voie, să-ți arăt, că acest cuvînt »parohie«, nu e născocit de »Academia Română« ci e aflat de preoți. Și e format din cuvîntul »rochie« pus în cazul vocativ: »Pa!—rochie!« Iar în acuzativ va fi: »pă—rochie!« — Așa dară să scrie cu »ch« și nu numai cu simplul »h«.

Păcat că n'a fost prezent și marele nostru etimologist Ioane Lucă, de la care am auzit noi aceasta derivare, că poate ne-ar fi luminat și mai obscur asupra acestui cuvînt, de altfel atît de plăcut tuturor!

După frumoasa prelegere a d-nului Sădeanu, s'a sculat marele critic și filosof, iubitul și simpaticul nostru Mitrea Căpruța și — tocmindu-și caizerul mai netezîndu-și bărbuța, zice că: »n'a înțeles pe dl Sădeanu!«... O fi dracu ăla — cam pe vremea asta pică.

Se scoală Ioșca Moldovan, al doilea filosof și zice că n'a înțeles pe Mitrea pentru-că nici acesta n'a înțeles pe Sădeanu, iar Sădeanu n'a înțeles pe: Academia Română. Conferința întregă însă: n'a înțeles pe Ioșca! — Acum fie popă — cine știe carte!

— »Astfel ne-am trezit cu vîntul chinuzesc la spate« — zice tot înțeleptul nostru Popovici Căpruța.

Nu la spate, mă. — îi strigă Cucu de la cuptor, — ci în fața avem murul dracului: că nime nu scrie după regulile Academiei Române, ci fie-care după cum îl taie capul!

Sădeanu recapitulează: »Dascălul român trebuie să se introducă în școală limba literară, ca mereu, barem el (învățătorul) să se îndatineze a vorbi: limba literară«. Și aci, dl Sădeanu a lovit — capu'n cui. Să trăiască.

(Va urma).

De voești...

De voești să vezi dreptate,
Insuți practic-o mereu:
Nu uita, că semeni suntem,
Și unul ni-e Dumnezeu.

Și, de voești să ai respect,
Măsură ce să cuvîne:
Nu uita: ce-ți strică tie,
Nici altui nu-i face bine...

M-ie dor...

Mi-e dor și mi-e jale
După tin' și ale tale:
După ochii negrișori, —
Dup' o față de bujori;
Dup' un cîntec dat uitării,
După valurile mării...

Unde-i barca cu fetița,
Unde-s ochii și gurița?
Unde-s dulcele povești,
Și tu dulce unde ești?
Mi-e dor și mi-e jale
După tin' și ale tale...

Vlăduț.

Da prost mai ești!

Niță mucălitul: Ia dă-mi o lulea de tutun.
Gheorghe al Sgircitului: Iaca-ți dau, da nu bucuros.

Niță mucălitul: Și de ce, măi Ghiță?
Gheorghe al Sgircitului: Pentru-că n'ai nici odată și iar îmi ceri.

Niță mucălitul: Da prost mai ești! Păi dac' ași avea n'aș cere.

Epigramă.

Inchipuirea cu prostia
Sunt două calități,
Cari zădarnic te-ai trudi
Cuiva să-i le arăți...

Avind și ele o menire,
Ca ori ce pe acest pământ —
Nu strică, dacă vre-odată
Stai cu ele la cuvânt...

Vlăduț.

Cucu la Pesca.

— La una din rudele sale. —

Frunză verde lemn spinos,
Sboară cucule frumos,
In Pesca, la vița ta,
Care-o dat pe cale rea.
Sbori la Niculae Cucu,
Ce-i cu capu cît butucu.
Stă cu ciocu ascuns în pene
Și privește pe sub gene;
Și-a ncețat a mai cînta
De cînd l'a prins rușinea,
Și-l ocărește prea bine:
Că dacă e neam cu tine,
Să se țină om fălos
Nu de cel mai scandalos.

Măi Cucule — nățflete,
Ce umbli tu după fete?...
Griji, că te iau de ureche
Și atîta te întorc sub ciur
Pînă dai cu nasu 'n — pod.
Sboară cucule cînstit
La Dragoș — Cucu — pîrlit
Și-l sfătuieste să șază.
Și de lucrul lui să și vază;
Să nu umble prin grădini
Huiduit meru de cîni.
Frunză verde, măr pălit
Dragoșule cap dubit.
De cînd te-ai născut pe lume,
N'ai făcut, zău, nici un bine; —
Dar făcut-ai destul rău:
Nu te temi de Dumnezeu!...

Frunză verde păr sucit
Și cu popii te-ai sfădit.
La piră ai fost cu ei.
C'ai gîndit că-s de tului.
Și-i poți țipa din popie —
Pe Russu din dascălie!
N'ai nimerit ușa bine,
Și-ai rămas iar de rușine!

Frunză verde și-un scăiuși,
Bucurie de făcuși:
Că de nu te purtai rău,
Ajungiai chiar și birău;
Dar, rău fățul meu
Remăzăși un nătărău!

Dar cu banii n'ai dat rost,
De și Roja dascălașu
A cerut să-ți iei mandașu.
Tu n'ai vrut, n'ai ascultat,
Și-acum dracu te-a luat!
Acum du-te și te nchină
La popa Barbu 'n grădină,

Și-l roagă cu plecăciune
Să-ți facă o iertăciune;
Iar dascălul Hidișanu
Și cu Efta Moldovanu
Să-ți cînte, cînd te-o 'ngropa:
„In veci pomenirea ta!“

Aliluia!

Pitruș.

Poezii populare.

Mîndruliță dintre munți,
Fost-ai drăguță la mulți,
Fostumi-ai dragă și mie
În a mea copilărie,
Te-am iubit cu lăcomie,
Te-am iubit și te-am lăsat
Cînd cătană m'au luat.
Cu jale și cu hănat
Din gură ți-am cuvîntat:
Tată timpul a sosit,
Timpu trist de despărțit,
Eu trăbue să pornesc
La neamtu, să cătănesc.
Eu mă duc, tu îi rămînea,
Dar te rog nu mă uita;
Scrie-mi cite-o cărticea,
Să-mi mai stîmpăr inima.
Că nici eu nu ți-oi uita
Ori unde mă voi afla.
Tu mîndruță te-ai jurat,
Că nu-mi face uitat
Și tu te-ai jurat așa
Să te bată Precesta,
Dacă pe min' mi uita.
Ajungă-te jurămîntu
Și nu te rabde pămîntu,
Că nu ți-ai ținut cuvîntu.
Nici din sat n'am fost plecat
Și tu mai și fost uitat,
Nici din sat n'am fost eșit
Și tu mai și părăsit.
Părăsite-ar Dumnezău,
Unde-o fi locu! mai greu.
Fire-ai mîndră blăstămată!
N'ai avea moarte curată
Și cît vei trăi în lume,
Să nu mai ai zile bune.
Ziua să nu poți lucra,
Seara să nu poți cina.
Să nu cini, să nu prînzești,
Ci să plîngi și să oftezi.
Să nu prînzești, nici să cini,
Ci să plîngi și să suspini.
Să nu fi mîndră iertată
Nici pe lumea ceilaltă.
Focul cel mai greu te ardă,
Viermi neadormiți te roadă,
Să-ți aduci mîndră aminte:
Că ai un blăstăm înfocat
Dela un tînăr băiat,
Pe care l'ai înșelat
Și inima iai stricat.

Foaie verde de răchiță.
Vint-o vremea cea dorită
De doi ani și luni vro nouă
Ni-o venit vremea și nouă,
Pușcă, ristung să lăsăm;
Că destul le-am glăntănit
Pîn' trei ani s'or împlinit.
Iar răsplată ce ni-o da?
Ni-or da un militer pas;
Militer pas de hîrtie
Mulți feciori, să nchină ție,

Cînd te-am la buzunar,
Apoi trage lăutar.

Frunză verde de cicoare,
De-ar sfinții mîndruțul soare,
Să m'ascund în poeniță
Colo jos la fintiniță,
Cu florica florilor,
Bolocelul munților.
Frunză verde de sipică,
Fă-mă Doamne o păsărică,
Să zbor ici, să zbor colea
De pe stîncă pe vâlcea,
Să zbor văile prin crîng
Chiu prin cîntecu-mi să stîng
Frunză verde micșunea,
Fă-mă Doamne o floricea,
Să fac muntele voios,
Să 'mbat lumea de miros.
Foaie verde de hemei,
Pe la mîndra mai dădei,
Că ardeam de dorul ei
Și-o găsi bolnavă 'n pat,
Că-ci ea zăcea de vărsat.

Ghicitoare.

I.

Intreabă băiețașul
Unde-i iepurașul?

Căuta

II.

Unde-i doctorul ce-l îngrijește
Pe tînărul ce 'n chip bolește?

Căuta

Redactor responsabil: FAGURI

AGENȚI

și comisionari pentru articlii en-
cari sunt în circulație se primesc
locul cu proviziune mare. Trimite
dresa pe o cartă postală la firma
König, Viena VII/3, Postamt 6